

РЕШЕНИЕ

№ 5463

гр. София, 27.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 20.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **725** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 и чл.4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, подадена от М. В. Д. срещу Висш съдебен съвет, с която е предявен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, представляващи преживени негативни емоции, стрес, отчаяние, накърняване правото на добро име сред колегите, в обществото, пред семейството, влошаване здравословното й психическо и физическо здраве в резултат на Решение по т.3 от Протокол № 13 от 14.09.2016г на В. по дисциплинарно дело № 6 / 2016г, отменено с влязло в законна сила на 24.01.2018г съдебно решение по адм.д № 6824/ 2017г на ВАС,Петчленен състав в размер на 7 000 лв., ведно със законната лихва считано от 24.01.2018г /датата на влизане в сила на съдебното решение/ до окончателното изплащане на сумата, в т.ч. и законната лихва считано от депозиране на исковата молба. Ищецът твърди, че в резултат на незаконосъобразния акт с който му е наложено дисциплинарно наказание „освобождаване от длъжност като административен ръководител“ е търпял морални страдания, изживян стрес и притеснение довели до влошаване на здравословното му състояние. Претендира разноски.

Ответникът Висш съдебен съвет в писмен отговор и в с.з., чрез процесуалния си представител оспорва исковата претенция като неоснователна и недоказана. Оспорва наличието на пряка причинно-следствена връзка. Счита, че решението й за прекратяване магистратската кариера като прокурор е личен избор.

Твърди недоказаност на сочените в ИМ преживени негативни емоции. При условията на евентуалност моли за редуциране размера на претенцията, тъй като била силно завишена. В. не бил отговорен за начина по който медиите интерпретирали определени факти, още повече, че публикациите съдържали текст с информационен характер. Моли да се отхвърли исковата претенция. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура, изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД, като взе предвид доводите на страните и прецени доказателствата по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

В случая ищецът претендира да му се изплати обезщетение за причинени му неимуществени вреди, в резултат от незаконосъобразен акт на Висшия съдебен съвет, отменен от съда с влязло в сила решение. При осъществяването на кадровата си дейност спрямо магистратите В. действа като административен орган и приетите решения са административни актове по смисъла на АПК. Висшият съдебен съвет е определен в Конституцията държавен орган. Правомощията му, определени в Конституцията и Закона за съдебната власт, го определят като управляващ съдебната система орган, т.е. като административен орган. Правоотношението между магистрата и кадровия орган на съдебната власт по своя характер е публично правоотношение на власт и подчинение, т.е. административновластническо, тъй като по силата на това правоотношение магистратът изпълнява функция на държавата и е част от съдебната власт. Също така, съгласно изричната разпоредба на чл. 132, ал. 2, т. 3 от АПК решенията на Висшия съдебен съвет подлежат на съдебен контрол именно по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Отговорността на държавата по ЗОДОВ е с принципно широк обхват и не може да бъде ограничавана. В сферата на административните правоотношения тя е аналог на отговорността за непозволено увреждане по чл. 45 и чл. 49 ЗЗД, като освен това тя е и винаги обективна, тъй като по определение изключва изследване на субективния елемент вина.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съответно ангажирането на отговорността на държавата, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен (съгласно чл. 204, ал. 3 от АПК), или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност (което се установява от съда, пред което е предявен иска за обезщетение, съгласно чл. 204, ал. 4 от АПК);
2. вредоносен резултат, наличие на реална вреда, настъпила за ищеца /имуществена или неимуществена/;
3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Предвид горното, съдът разгледа всички елементи на фактическия състав

на отговорността.

Преди всичко в случая е налице административен акт - Решение по т.3 от Протокол № 13 от 14.09.2016г на В. по дисциплинарно дело № 6 / 2016г, отменено с влязло в законна сила на 24.01.2018г съдебно решение по адм.д № 6824/ 2017г на ВАС,Петчленен състав. С цитираното решение на В. на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „освобождаване от длъжност като административен ръководител“. Налице е отменен като незаконосъобразен административен акт, който е първият и основен елемент от състава на деликтната отговорност.

По отношение на твърдените от ищеца неимуществени вреди и причинната връзка:

Тези елементи от състава на отговорността съдът също счита за доказани от разпитания свидетел Д. Б.. От показанията на св. Б., които съдът цени, тъй като се основават на лични възприятия, непосредствени впечатления, непротиворечиви са, базират се на системни и трайни наблюдения за осъществени в правната действителност факти от процесния период /свидетелят заявява, че познава ищцата от 2010 г., имал е чести служебни контакти с нея в качеството му на разследващ полицай до 2020г, като и след това са се виждали , и от друга страна като на възможната му заинтересованост се противопоставя наказателната отговорност при лъжесвидетелстване, с която е запознат се установява, че в резултат воденото дисциплинарно производството и решението на В. за освобождаването ѝ от длъжност като административен ръководител- районен прокурор на Д., М. Д. е изживяла силен стрес, безпокойство, тревожност, почувствала се е унижена, причинен ѝ е психически дискомфорт и негативни емоции, напрегнатост, довели до влошаване на здравословното ѝ състояние. Свидетелят е категоричен, че преди това ищцата е била общителна , но след този случай – „психологически нещата не бяха същите, настроението ѝ беше различно, започна да се дистанцира, делата ѝ се докладваха повече писмено, не лично както преди“, като всичко това повлияло и на отношенията в семейството ѝ, което било общително, но след случая се „покрило“. Свидетелят е категоричен, че след 2016г. ищцата се „затворила“ в себе си. Лично на него му е споделяла разочарованието си от воденото дисциплинарно дело и съответно решението на В., тъй като била отдадена на Прокуратурата. Свидетелят не знае да има някакви други причини за това ѝ състояние. Според св. Б. отзвукът за дисциплинарното наказание в малък град като Д., където ищцата е известна на широк кръг от обществеността се е отразило изключително неблагоприятно не само социално и негативно психически на М. Д., но и на семейството и близките ѝ, които също са познати на обществото в града.

При това положение с оглед ангажираните гласни доказателства, съдът намира, че именно незаконосъобразното процедиране на В., в случая незаконосъобразното решение за освобождаването ѝ от длъжност като административен ръководител – районен прокурор на Д. е довело до влошаване здравословното и психическо-емоционално състояние на ищцата. Преди дисциплинарното наказание е била в едно душевно състояние, но след освобождаването ѝ от длъжност е станала тревожна , потисната чувствала се е опозорена. Периодът от време на преживяване на всички тези негативни емоции са безспорно в логическа причинно- следствена връзка с преживяното дисциплинарно наказание „освобождаване от длъжност като административен ръководител“ и незаконосъобразността му е очевидна. Фактът, че решението на В. за налагане на

дисциплинарното наказание е отменено след близо една година и половина, в резултат на водени съдебни процеси, както и общественото достойние, за очевидното незаконосъобразно освобождаване от длъжност като административен ръководител, дават основание да се приеме, че за ищцата са настъпили сериозни морални вреди. Дисциплинарното наказание и е създало душевен дискомфорт и тревожност, отразило се е в негативен план на личността ѝ. Освобождаването и като административен ръководител на РП Д. по описания начин е довело до негативни емоционални проблеми изразяващи се в унижение и срам. В съответствие с показанията на свидетеля може да се обоснове извод, че е претърпяла всички страдания след дисциплинарното наказание. Твърдените от ищеца негативни преживявания в резултат решението на В. са присъща последица на всяко освобождаване от длъжност, особено в случаите, в които засегнатото лице е със съзнанието за неговата незаконност и несправедливост, което впоследствие се потвърждава и от резултата от оспорването му.

От значение, доколкото твърдените вреди са неимуществени и са свързани със субективното възприятие на ищеца, е дали у същия се е породило твърдяното състояние на сериозно безпокойство и тревожност. От ангажираните гласни доказателства безспорно се установи, че ищецът е изживял силен стрес и свързаните с това негативни изживявания. Ето защо, съдът намира за установен факта на тези вреди и пряката причинно-следствена връзка между настъпването им и незаконосъобразния административен акт. Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица в случая от отменения административен акт. На обезщетяване подлежат и вътрешните, душевни състояния тогава, когато справедливостта налага същите да бъдат възмездени, какъвто е настоящия случай. За ищцата са настъпили неимуществени вреди, изразяващи се в психически страдания от уронения престиж, името и авторитета и в обществото като прокурор и личност, довели я до притеснения, безпокойство, трудности и негативни емоционални преживявания. Ищцата е претърпяла тези негативни емоции в пряка причинна връзка с незаконосъобразното решение на Висшия съдебен съвет. Действително, съдейки по медийните публикации част от които от м. март 2016г и от м.април 2016г. обществената нагласа към М Д. се е променила негативно още преди издаване на посочения акт /14.09.2016г/. За тези негативните емоции на ищеца породени именно от публикации и коментари, предшествващи незаконосъобразния акт В. не може да носи отговорност. Налице са обаче, и публикации в медиите и след издаване на посоченото решение /л.13 от делото./

Неоснователно В. поддържа, че не може да бъде отговорен за начина по който медиите интерпретират определени факти и за възприемането им от обществото. Както се посочи, част от публикациите са издадени след вземане решението на В. и по повод информирание на обществеността за него. Доколкото в съвременното демократично общество информирането на обществеността за дейността на органите на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет е присъща и неизбежна последица от тази дейност, разграничаването на вредите на такива, причинени от самото решение на В. и от неговото медийно отразяване е невъзможно и ненужно. Обективното отразяване от страна на медиите на настъпило събитие не може да бъде само по себе си вредоносен фактор, тъй като не е незаконосъобразно. Освен това то е присъщо на настъпилото обществено-значимо събитие, като именно

последното събитие, в случая решението на В., е вредоносният факт. Медийното отразяване на този факт не води до прекъсване на пряката причинно-следствена верига между него и настъпването на вредите. Отделен е проблемът, ако медийното отразяване е субективно и опозоряващо само по себе си. Вреда от действия на медиите, би настъпила ако отразяването е било опозоряващо, без да е подплатено с действителни случки и събития и тогава би била търсена отговорност именно от конкретната медия / В този смисъл Р № 2776 ОТ 20.02.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 9731/2018 Г., III ОТД. НА ВАС , Р № 670 ОТ 15.01.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 9549/2019 Г., III ОТД. НА ВАС и др. /

С оглед горното, съобразявайки различните вредоносни фактори, е дължимо обезщетение за емоционалното напрежение, настъпило в резултат именно решението на В. и неговото обективно разпространение в медиите.

Съгласно чл.52 ЗЗД, обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието “справедливост” не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. Законът е категоричен, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди се формира по справедливост по реда на чл.52 от ЗЗД единствено от степента и характера на преживените болки и страдания от ищеца. Макар посочените вреди да нямат паричен еквивалент, съдът приема, че претендираната от ищеца сума в размер от 7 000 лв. е справедлива и относима към претърпените вреди. Справедливият размер на обезвредата следва да почива на обективни критерии и да бъде адекватен от претърпените вреди. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. В съдебното производство по присъждане на обезщетение посочените неимуществени вреди следва да намерят материален израз, който законът в нормата на чл.52 ЗЗД определя „по справедливост”, макар неимуществените вреди да нямат стойностно изражение и да не подлежат на аритметично изчисляване. Изхождайки от характера на претърпените вреди, увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, трайността на търпението им, продължителния период /около година и половина/ на развилото се срещу ищеца производство от издаване на решението на В. до отмяната му с влязло в законна сила съдебно решение, тоест продължителността и степента на интензитет, доказаните душевни страдания и общото му психическо състояние, като следствие от търпени морални вреди, общественото и социалното му положение, съдът намира, че справедливия размер на дължимото обезщетение за неимуществени вреди възлиза на 7 000 лв. по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, вр. чл. 4 от ЗОДОВ за причиненото състояние на безпокойство, притеснение, унижение и огорчение. Присъдената сума е съобразена с практиката на ВАС по подобен тип дела.

Предвид уважаване на основния иск, следва да бъде уважен и акцесорния такъв за законната лихва върху присъдената сума считано от 24.01.2018г /датата на влизане в сила на съдебното решение/ до окончателното изплащане на сумата, в което се включва и претендираната лихва считано от по-късната дата -25.01.2021г /датата на завеждане на ИМ/.

При тази установеност на фактите, съдът прави извод за осъществен фактическия състав на отговорността по чл. 203 АПК, във връзка с чл. 1 ЗОДОВ, като приема, че е налице незаконосъобразен акт, реално увреждане на ищеца и пряка

причинна връзка между увреждането и акта; поради което и при условията на чл. 52 ЗЗД, съдът следва да овъзмезди по справедливост неимуществените вреди на ищеца.

Относно разноските:

Съгласно чл. 10 ал. 3 ЗОДОВ (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

В случая разноските възлизат на 10 лв. представляващи д.т. които с оглед посочената разпоредба се дължат на ищеца в пълен размер дори и при частично уважаване на исковата претенция, както и заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 680 лв. или общо в размер на 690 лв.

По арг. от чл.10 ал. 4 (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) ЗОДОВ с оглед изхода на спора юриск. възнаграждение не следва да се присъжда.

Водим от горното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Висшия съдебен съвет да заплати на М. В. Д. на основание чл.1 от ЗОДОВ обезщетение за причинените и неимуществени вреди в размер на 7000 (седем хиляди) лева, в резултат на Решение по т.3 от Протокол № 13 от 14.09.2016г на В. по дисциплинарно дело № 6 / 2016г, отменено с влязло в законна сила на 24.01.2018г съдебно решение по адм.д № 6824/ 2017г на ВАС,Петчленен състав, ведно със законната лихва, считано от 24.01.2018г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Висшия съдебен съвет да заплати на М. В. Д. на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ сумата от 690 лв. разноски.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: